

SLOBODA
OSHO
Hrabrost da budeš ono što jesi

Biblioteka
BUĐENJE

OSHO

SLOBODA

Hrabrost da budeš ono što jesi

Osho – smernice za novi način života

Leo commerce
Beograd, 2012

Naziv originala:
FREEDOM, The Courage to Be Yourself – OSHO

Naziv knjige:
SLOBODA, Hrabrost da budeš ono što jesi – OSHO
Copyright © 2004, by Osho International Foundation, Switzerland
Copyright © 2012 za Srbiju Leo commerce, Beograd

OSHO je registrovani zaštitni znak Osho međunarodne organizacije,
koji se koristi uz dozvolu/licencu. Sva prava su rezervisana. Nijedan deo ove knjige
ne može se umnožavati i prenositi (elektronski, mehanički, fotokopiranjem,
snimanjem, skeniranjem, osim kratkih citata u kritičkim recenzijama
ili člancima) bez prethodno pisane dozvole izdavača.

Urednik:
Nenad Perišić

Prevod:
Irina Vujičić

Lektura i korektura:
Bosiljka Delić

Prelom i korice:
Pintor Project

Za izdavača:
Nenad i Slađana Perišić

Izdavač:
ID Leo commerce, Beograd

Plasman:
ID Leo commerce, Beograd
Mihajla Bandura 36
011/375-2625; 011/375-2626; 011/375-2627; 063/517-874
E-mail: nesaperisic@gmail.com
info@leo.rs
www.leo.rs

Štampa:
Sajnos, Novi Sad
Tiraž: 1000
ISBN 978-86-7950-186-8

OSHO je registrovani zaštitni znak Osho International Foundation,
www.oshocom

Sloboda označava sposobnost da kažeš „da“ kad je potrebno reći „da“, da kažeš „ne“ kad je potrebno reći „ne“, i da čutiš ponekad kad ništa nije potrebno – da zanemiriš, da ništa ne govorиш. Kada su sve ove dimenzije dostupne, postojaće sloboda.

-Osho

Sadržaj

PREDGOVOR

<i>TRI DIMENZIJE SLOBODE</i>	9
------------------------------	---

SHVATANJE KORENA ROPSTVA	19
---------------------------------	-----------

<i>DRUŠTVO I SLOBODA POJEDINCA – INTERVJU</i>	20
---	----

<i>PROBLEM BOGA</i>	42
---------------------	----

<i>IDEJA SUDBINE</i>	46
----------------------	----

<i>STRAH OD LETENJA</i>	55
-------------------------	----

STAZE KA SLOBODI	71
-------------------------	-----------

<i>KAMILA, LAV, DETE</i>	72
--------------------------	----

<i>OD LJUBAVI DO VOLJENJA</i>	91
-------------------------------	----

<i>OD REAKCIJE KA AKCIJI</i>	99
------------------------------	----

<i>POBUNA, NE REVOLUCIJA</i>	107
------------------------------	-----

PREPREKE I ODSKOĆNE DASKE: ODGOVORI NA PITANJA	129
---	------------

<i>S jedne strane sugerišete da je potrebno sebi da obezbedimo potpunu slobodu da radimo šta god želimo, a s druge strane kažete da moramo da preuzmemos odgovornost. Zar to nije protivrečno?</i>	130
--	-----

<i>Osećam potrebu za sigurnim utočištem, za dobrom klimom za razvoj – ali da li je to samo neki novi zatvor?</i>	133
--	-----

<i>Zar reč „buntovnik“ ne podrazumeva borbu protiv nečega? Kada pominjete buntovnika, govorite o njemu u pozitivnom smislu. Da li pokušavate da promenite značenje te reči?</i>	136
---	-----

<i>Više nemam osećaj da sam zarobljen nacionalnom pripadnošću, mestom boravka ili ličnom istorijom. Ali taj osećaj slobode pomešan je s čudnim osećanjem tuge. Odakle potiče ta tuga?</i>	138
---	-----

<i>Da li je moguće istovremeno tragati za putem istine i oslobođiti svoju državu tiranije? Osećam da je pobuna protiv bilo čega što je izvan mene gubljenje vremena i da je besmislena.</i>	143
<i>Možete li, molim Vas, reći još nešto o strahu od slobode?</i>	152
<i>Kako možemo da pomognemo deci da se razviju do svog punog potencijala, a da im ne namećemo svoje ideale i ne zadiremo u njihovu slobodu?</i>	155
EPILOG	165
ISTINSKA SLOBODA JE DUHOVNA SLOBODA	165
O AUTORU	189
OSHO MEĐUNARODNI CENTAR ZA MEDITACIJU	191
VIŠE INFORMACIJA	193

PREDGOVOR

TRI DIMENZIJE SLOBODE

Sloboda je trodimenzionalni fenomen. Prva je fizička dimenzija. Možeš biti fizički porobljen – hiljadama godina na pijacama se trgovalo ljudima kao i svakom drugom robom. Robovi su postojali svuda u svetu. Nisu imali ljudska prava; nisu bili prihvaćeni kao ljudska bića, smatrani su nižim bićima. A neki ljudi se i danas tretiraju kao niža, manje vredna bića. U Indiji postoje sudre koji su nedodirljivi. Veliki deo Indije i dalje živi u ropstvu; i dalje postoje delovi zemlje u kojima se ovi ljudi ne mogu školovati i mogu samo obavljati profesiju određenu tradicijom od pre pet hiljada godina. Smatra se da te i sam fizički dodir s takvim ljudima čini nečistim; moraš odmah da se okupаш. Čak i ako ne dodirneš samu osobu, već njegovu senku – takođe moraš da se okupaš.

I nigde u svetu žensko telo ne posmatra se kao da je jednako muškom. Žena nigde nije slobodna kao što je to muškarac. U Kini je vekovima muž imao pravo da ubije svoju suprugu i da prođe nekažnjeno, jer se supruga smatrala njegovim vlasništvom. Isto kao što možeš da uništiš svoju stolicu ili da zapališ svoju kuću – baš

zato što je to tvoja stolica, tvoja kuća – tako je i supruga bila twoja. U kineskom pravu nije postojala kazna za muža koji ubije svoju suprugu, jer se smatralo da je ona bezdušna. Ona je bila samo reproduktivni mehanizam, fabrika za proizvodnju dece.

Dakle, postoji fizičko ropstvo i fizička sloboda – sloboda koja podrazumeva da ti telo nije okovano, da nije kategorisano kao manje vredno od tela drugih ljudi, da postoji jednakost bar što se samog tela tiče. Ali čak ni danas ova vrsta slobode ne postoji svuda u svetu. Fizičko ropstvo polako nestaje, ali još uvek nije potpuno isčezlo.

~~~

Decu vaspitavamo
tako da postaju robovi
– robovi političkih,
društvenih i
religioznih ideologija.

Ne dajemo im šansu
da misle svojom
glavom, da istražuju
svet i traže odgovore
za sebe.

Telesna sloboda podrazumeva da nema razlike između belaca i crnaca, da nema razlike između muškaraca i žena, da nema nikakvih podela na osnovu samog tela. Niko nije čist, kao što нико nije nečist; tela svih ljudi su ravnopravna.

Ovo je sama osnova slobode.

Tu je zatim i druga dimenzija: psihička sloboda. Malo je pojedincara u celom svetu koji su zaista psihički slobodni... jer ako si musliman, nisi psihički slobodan; ako si hindus, takođe nisi slobodan. Decu vaspitavamo tako da postaju robovi – robovi političkih, društvenih i religioznih ideologija. Ne dajemo im šansu da misle svojom glavom, da istražuju svet i traže odgovore za sebe. Sabijamo njihove umove u određene kalupe. Punimo im glave pojmovima – pojmovima u koje se ni sami ne razumemo. Roditelji

uče decu da postoji Bog, a ni sami ne znaju ništa o njegovom postojanju. Pričaju im da postoje raj i pakao, a ni sami nisu sigurni da je to tačno.

Podučavate decu onome što ni sami ne razumete. Vi im samo oblikujete um na isti način kao što su i vaš um oblikovali vaši roditelji. Na taj način bolest opstaje i prenosi se s generacije na generaciju.

Psihička sloboda biće moguća kada deci bude dozvoljeno da napreduju, kada im se pruži pomoć da razviju intelekt, uzdignu svoju svest i budnost. Kada im se ne bude nametalo nijedno verovanje. Kada im umesto vere bude pružen što veći podsticaj da tragaju za istinom. A na početku im treba staviti do znanja: „Oslobodiće te tvoja lična istina, tvoje sopstveno otkriće; ništa drugo ti ne može doneti slobodu.“

Istina se ne može pozajmiti. Do nje se ne može doći proučavanjem knjiga. Niko te o njoj ne može obavestiti. Moraš sam da izoštiriš svoju inteligenciju kako bi mogao da sagledaš stvarnost i pronađeš istinu. Ako je dete otvorenog duha, sposobno da opaža, budnog i oštrog uma i ako mu je dat podsticaj da traga, imaće psihičku slobodu. A s tom slobodom dolazi i ogromna odgovornost. Nju i ne moraš da namećeš; ona kao senka prati psihičku slobodu. I dete će vam biti zahvalno. U suprotnom, dete će biti ljuto na

Istina se ne može
pozajmiti. Do nje
se ne može doći
proučavanjem knjiga.

Niko te o njoj ne
može obavestiti.

Moraš sam da izoštiriš
svoju inteligenciju
kako bi mogao da
sagledaš stvarnost i
pronađeš istinu.

svoje roditelje jer su ga upropastili: uništili su mu slobodu i zaključali um. Čak i pre nego što je postavilo ijedno pitanje, oni su mu um napunili odgovorima, i to onim veštačkim koji se ne zasnivaju na njegovom ličnom iskustvu.

Ceo svet živi u psihičkom ropstvu.

Treća dimenzija predstavlja najvišu slobodu – spoznaju da nisi telo, ni um, spoznaju da si samo čista svest. Ta spoznaja dolazi kroz meditaciju. Ona te odvaja od tela i uma, tako da na kraju ostane samo čista svest koja predstavlja tvoje ogoljeno biće. Tako se postiže duhovna sloboda.

Ovo su tri osnovne dimenzije individualne slobode.

Kolektiv nema ni um ni dušu. Kolektiv nema čak ni telo; to je samo naziv. To je prazna reč. Za kolektiv nema potrebe posebno obezbeđivati slobodu. Kada svi pojedinci budu slobodni, i kolektiv će biti slobodan. Ali mi smo veoma zadržani rečima, toliko da čak zaboravljamo da one nemaju realnu sadržinu. Kolektiv, društvo, zajednica, religija, crkva – to su samo reči. Ništa što realno postoji u materijalnom svetu ne stoji iza njih.

Prisetio sam se jedne kratke priče. U knjizi *Alisa u zemlji čuda*, Alisa dolazi u kraljičin dvorac. Nakon što je stigla, kraljica je pita: „Da li si usput srela glasnika koji ide ka meni?“

A devojčica odgovori: „Ne. Usput nisam nikoga srela.“

Kraljica pomisli kako je taj „niko“ u stvari neko, i upita: „Ali kako je moguće da nisi srela tog Nikoga? I kad će taj Niko konačno da pristigne?“

Alisa reče: „Ali gospođo, niko nije neko!“

A kraljica reče: „Zašto mu sad tepaš? I naravno da znam da Niko nije Neko, pa to su različite osobe! Ali mi nije jasno zašto još nije stigao. Niko ne hoda sporije od tebe.“

Alisa uvredljivo povika: „To nije tačno, ja sam najbrža! Niko ne hoda brže od mene!“

Predgovor

Dijalog se dalje nastavlja na sličan način. Kroz čitav dijalog „niko“ polako postaje neko, a Alisa ne uspeva da ubedi kraljicu kako to uopšte nije osoba.

Kolektiv, društvo – sve su to samo reči. Ono što stvarno postoji to je pojedinac; inače bismo imali problem. Šta bi onda predstavljalo slobodu *Rotari kluba*? Ili slobodu udruženja *Lajons kluba*? To su samo nazivi.

Kolektiv je veoma opasna ideja. Realno postojeća individua uvek je bila žrtvovana u ime i u korist kolektiva. Ja sam apsolutno protiv toga.

Nacije su žrtvovale svoje pojedince baš u ime same nacije, a nacija je samo reč. Granice između država koje su iscrtane na mapi ne postoje i na samoj zemlji. Te granice samo su deo vaše igre koju igrate. Ali milioni ljudi poginuli su boreći se za te linije koje crtate na mapi – stvarno postojeći ljudi umiru za nepostojecne linije. A vi ih proglašavate herojima, narodnim herojima!

Ta ideja kolektiva mora biti potpuno uništena; u suprotnom, nastavićemo da žrtvujemo pojedince, na ovaj ili onaj način. Pojedince smo žrtvovali čak i u ime religije, u verskim ratovima. Musliman koji gine u verskom ratu zna da je sebi osigurao raj. Sveštenik mu je rekao: „Ako umreš za islam, obezbedio si sebi raj, sa svim zadovoljstvima koje si oduvek želeo. A i osoba koju si ubio takođe će otići u raj jer ju je ubio jedan musliman. To je privilegija za njega, tako da nema potrebe da osećaš grižu savesti što si mu oduzeo život.“ Hrišćani su imali krstaške ratove – džihad, sveti rat – u kojima su ubili na hiljade ljudi, spaljivali žive ljude. A zbog čega? Zbog nekog kolektiva – zbog hrišćanstva, budizma, hinduizma, komunizma, fašizma, svejedno je. Bilo koja reč koja predstavlja neki kolektiv dovoljan je povod da pojedinac bude žrtvovan.

Ali nema razloga da kolektiv uopšte postoji: postojanje samih pojedinaca sasvim je dovoljno. Ako su ti pojedinci slobodni, ako

POTRAŽITE KOD VAŠEG PRODAVCA KNJIGA

PUTOVANJE LJUDSKOG BIĆA

Može li se u životu
naći prava sreća?

OSHO
Sustina življenja

VERA, SUMNJA I FANATIZAM

Da li je neophodno verovati u nešto?

OSHO

Sustina življenja

Prisnost

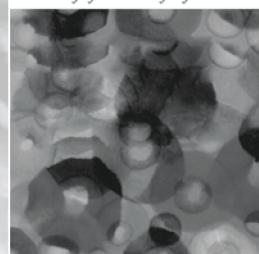
Verovanje
u sebe i druge

OSHO Smernice za
novi način života

Saosećajnost

Krajnje cvetanje ljubavi

OSHO Smernice za
novi način života

Slavljenje
tvog postojanja

ŽIVOT, LJUBAV, SMEH

jedan od najinspirativnijih duhovnih učitelja našeg vremena

OSHO

Kreativnost

Oslobađanje
unutrašnjih sila

„Dobro volj, oslobodi se od sreće, budu
priču o svom životu, ovo je kraj, a
smešte se u mesto mira. Ovo je mesto koje
daje sreću, mir i dobar.“
– Pava Mihalj, akadem

OSHO Smernice za
novi način života

www.leo.rs

POTRAŽITE KOD VAŠEG PRODAVCA KNJIGA

www.leo.rs

PRVA OUTLET KNIŽARA U SRBIJI - LEO COMMERCE

KNIŽARA RIZNICA KNJIGA

Poručujte željene knjige putem sajta www.leo.rs ili nas posećujte direktno u ulici Mihajla Bandura 36 u Zemunu u naselju Plavi horizonti.

Na više od 200 kvm očekuje Vas izbor od 20.000 naslova izdavača iz zemlje i regionala.

Za više informacija pišite nam na info@leo.rs ili pozovite:
011/3752-625; 011/3752-626; 011/3752-627; 063/507-334

LEO RIZNICA

Plasman

Knjižara "Riznica knjiga"
Subotičeva br.1 lok. 2
023/512-812, 063/517-874
Zrenjanin

Knjižara "Riznica knjiga br. 1"
Tržni centar bb, kod hotela
"Konak"
031/846-296, 063/517-874
Zlatibor

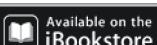
Knjižara "Riznica knjiga br. 3"
TC Bagljaš bb
Bulevar Veljka Vlahovića bb
063/517-874
Zrenjanin

Knjižara "Riznica knjiga br. 2"
Mihajla Bandura 36
011/375-2626
063/517-874
Zemun

Knjižara "Riznica knjiga br. 5"
Trg srpskih dobrovoljaca 19
023/029-917 063/517-874
Kikinda

Knjižara "Riznica knjiga br. 6"
Gimnazijalska 17
023/510-783
063/517-874
Zrenjanin

I u svim bolje snabdevenim knjižarama
Vaš Leo commerce

► Google play

Android Market

Leo commerce je prvi izdavač iz Srbije koji svoja izdanja plasira i u digitalnoj formi, eBook formi. Spisak naslova koje možete da čitate preko tablet računara ili Android mobilnih telefona dostupan je na sajtu www.leo.rs i na linku <http://www.leo.rs/e-izdanja.html>

Vaš Leo commerce

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

29-1 Ošo
159.954

OŠO, 1931-1990

Sloboda : Hrabrost da budeš ono što jesi : Osho-smernice za novi način života / Osho ; [prevod Irina Vujičić]. - Beograd : Leo commerce, 2012 (Sajnos, Novi Sad). - 193 str. ; 23 cm. - (#Biblioteka #Buđenje)

Prevod dela: Freedom: The Courage to Be Yourself.

- Tiraž 1.000. - O autoru: str. 189.

ISBN 978-86-7950-186-8

COBISS.SR-ID 192702476